

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ВЕЙКБОРДИНГУ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ

Шинкарук Оксана, Пономаренко Анастасія

Національний університет фізичного виховання та спорту України

Анотація:

Вступ: Істотним фактором розвитку сучасного вейкбордингу виступає постійне зростання популярності серед молоді, поява та розвиток сучасних вейкбордичних парків у світі, зростання міжнародних спортивних заходів. Розвиток вейкбордингу як рекреаційно-оздоровчого напрямку дозволяє міжнародним та національним федераціям розвивати його як вид спорту, який характеризується збільшенням кількості спортсменів, створенням умов для занять та виступу на змаганнях різного рівня. Необхідно зазначити, що наукова література та дослідження практично відсутні. **Мета** – дослідити особливості розвитку та функціонування вейкбордингу у країнах Європи. **Методи.** Аналіз літературних джерел та даних мережі Інтернет, опитування, аналіз документів Європейських федерацій з водних лиж та вейкбордингу, систематизація, узагальнення. **Результати.** Проаналізовано розвиток вейкбордингу в європейських країнах: Німеччині, Франції, Італії, Великій Британії, Ірландії, Польщі. Розвиток вейкбордингу в країнах Європи здійснюється федераціями, що розвивають такі водні технічні дисципліни як водні лижи, вейкбординг і вейкскейтинг, гонки на гідроциклах та водних мотоциклах тощо. Для країн притаманний розвиток вейкбордингу як неолімпійського виду спорту зі своєю системою підготовки та змагань, розвиток масового вейкбордингу як рекреаційного виду оздоровчої діяльності різних верств населення. Реалізація цих основних напрямів дозволяє розвивати та популяризувати вейкбординг у країнах Європи. Доведено, що вейкбординг як сучасний водний екстремально-технічний вид спорту розвивається у країнах, які мають потужну розгалужену спортивну базу, природні парки з водоймами, підтримку уряду та міжнародних і національних спортивних організацій. **Висновки.** Для вейкбордингу як неолімпійського, популярного серед дітей та молоді виду спорту притаманні риси розвитку та функціонування як традиційним видам спорту. В Європі склалася система управління водними технічними видами спорту, якими опікуються національні федерації відповідно до вимог і правил Міжнародної федерації з воднолижного спорту та вейкбордингу. У багатьох європейських країнах прийняті перспективні програми розвитку виду спорту, які підтримуються урядом та державними установами.

Trends in the development and functioning of wakeboarding in European countries *Shynkaruk Oksana, Ponomarenko Anastasiia*

Introduction. Wakeboarding is constantly growing in popularity among young people. Also contributing to the increasing interest in wakeboarding is the growing number of wakeboarding parks and international sporting events. The interest in wakeboarding as a recreational and health activity has allowed local and international federations to promote the sport, increase the number of athletes involved and create additional training and competition opportunities. At the same time, it should be noted that scientific literature and research on the dissemination and promotion of wakeboarding as a sport are virtually nonexistent. **Aim.** To study the spread and development of wakeboarding as a sport in European countries. **Methods.** Analysis of scientific literature and Internet sources of data, surveys, analysis of documents of various European water skiing and wakeboarding federations, systematization, generalization. **Results.** Wakeboarding was analyzed in European countries such as Germany, France, Italy, Great Britain, Ireland and Poland. The development and promotion of wakeboarding in European countries has been carried out by federations involved in water sport disciplines such as water skiing, wakeboarding and wakeskating, Jet Ski racing, etc. The countries analyzed view wakeboarding as a non-Olympic sport with its own system of training and competitions. Wakeboarding is promoted to various segments of the population as a recreational activity with specific health benefits. Such an approach has allowed wakeboarding to become more widespread and popular in European countries. Our research shows that wakeboarding as a modern technical extreme water sport develops best in countries that have a strong multi-directional sport base, natural parks with water bodies and where it receives government support along with support from local and international sport organizations. **Conclusions.** Wakeboarding as a non-Olympic sport is popular among children and youth and has features of development and functioning similar to other traditional sports. In Europe there is a system of management over technical water sports, which is overseen by national federations in accordance with the requirements and rules of the International Waterski and Wakeboard Federation. Many European countries have adopted promising sports development programs that are supported by the government.

Тенденції розвитку і функціонування вейкбординга в країнах Європи *Шинкарук Оксана, Пономаренко Анастасія*

Введення: Сущесственным фактором розвитку сучасного вейкбординга виступає постійний рост популярності среди молодежи, появление и развитие современных вейкбордних парков в мире, рост международных спортивных мероприятий. Развитие вейкбординга как рекреационно-оздоровительного направления позволяет международным и национальным федерациям развивать его как вид спорта, который характеризуется увеличением количества спортсменов, созданием условий для занятий и выступления на соревнованиях различного уровня. Необходимо отметить, что научная литература и исследования практически отсутствуют. **Цель** - исследовать особенности развития и функционирования вейкбординга в странах Европы. **Методы.** Анализ литературных источников и данных сети Интернет, опрос, анализ документов Европейских федераций по водным лыжам и вейкбордингу, систематизация, обобщение. **Результаты.** Проанализировано развитие вейкбординга в европейских странах: Германии, Франции, Италии, Великобритании, Ирландии, Польши. Развитие вейкбордингу в странах Европы осуществляется федерациями, развивающие такие водные технические дисциплины как водные лыжи, вейкбординг и вейкскейтинг, гонки на гидроциклах и водных мотоциклах и тому подобное. Для стран присущ развитие вейкбординга как неолымпийского вида спорта со своей системой подготовки и соревнований, развитие массового вейкбордингу как рекреационного вида оздоровительной деятельности различных слоев населения. Реализация этих основных направлений позволяет развивать и популяризировать вейкбординг в странах Европы. Доказано, что вейкбординг как современный водный экстремально-технический вид спорта развивается в странах, которые имеют мощную разветвленную спортивную базу, природные парки с водоёмами, поддержку правительства и международных и национальных спортивных организаций. **Выводы.** Для вейкбординга как неолымпийскому, популярного среди детей и молодежи вида спорта присущи черты развития и функционирования как традиционным видам спорта. В Европе сложилась

система управління водними технічними видами спорту, которыми занимаются национальные федерации в соответствии с требованиями и правилами Международной федерации воднолыжного спорта и вейкбординга. Во многих европейских странах приняты перспективные программы развития вида спорта, которые поддерживаются правительством и государственными учреждениями.

Ключові слова:

вейкбординг, організація, управління, федерація, європейські країни.

Key words:

wakeboarding, promotion, management, federation, European countries.

Ключевые слова:

вейкбординг, организация, управление, федерация, европейские страны

Вступ. Зміни, що відбуваються у спорті вищих досягнень, зростання його популярності на міжнародній арені пов'язані з основними тенденціями, що визначають на сучасному етапі розвиток спорту вищих досягнень — глобалізацією, професіоналізацією та комерціалізацією [2, 3]. Особливо це проявляється у видах спорту, які популярні серед молоді, в першу чергу, екстремальних видах спорту [1, 4, 5].

Істотним фактором розвитку сучасного вейкбордингу виступає постійне зростання популярності серед молоді, поява та розвиток сучасних вейкбордичних парків у світі, зростання міжнародних спортивних заходів. У вейкбордингу виділяють дві дисципліни: катерний і кабельний вейкбординг. У катерному вейкбордингу спортсмен їде за катером, тримаючись за фал, і виконує різні трюки за допомогою хвилі. У кабельному вейкбордингу рух спортсмена по воді відбувається за допомогою механізованої канатно-буксирувальної установки, що замінює катер. Існують кільцеві установки (кільцеві канатні дороги), де рух відбувається по колу, і реверсивні установки, де рух спортсмена можливий тільки вперед та назад [4, 5].

У Європі кабельний вейкбординг розвинений набагато більше, ніж катерний завдяки своїй доступності та екологічності. На території Європи побудовано понад 100 вейк-парків. У вейкбордичних парках на водній поверхні розміщуються трампліни та інші плавучі або стаціонарні фігури, на які спортсмени заїжджають під час руху по колу. Катер, рухаючись зі швидкістю 29-38 км/год з додатковим баластом на борту, залишає за собою хвилю, яку вейкбордист використовує як трамплін для стрибка. У стрибку можна виконати безліч різноманітних трюків.

Катери-буксирувальники - спеціалізовані спортивні катери для катання на вейкборді. У світі понад 20 виробників катерів-буксирувальників. Найбільш відомі компанії, що входять у «велику п'ятірку»: MasterCraft, Malibu, CorrectCraft, Supra, Centurion Boats [14].

Розвиток вейкбордингу як рекреаційно-оздоровчого напрямку дозволяє міжнародним та національним федераціям розвивати його як вид спорту, який характеризується збільшенням кількості спортсменів, створенням умов для занять та виступу на змаганнях різного рівня. Необхідно зазначити, що наукова література та дослідження практично відсутні, проте сьогодні

вимагає розгляду організаційно-методичних умов розвитку вейкбордингу, що обумовило актуальність наших досліджень.

Мета дослідження – дослідити особливості розвитку та функціонування вейкбордингу у країнах Європи.

У роботі було використано такі **методи дослідження**: аналіз літературних джерел та даних мережі Інтернет здійснювався для визначання проблемних питань у розвитку вейкбордингу в Європі; опитування – досліджувалася думка фахівців з вейкбордингу – представників федерації воднолижного спорту та вейкбордингу України; аналіз документів європейських федерацій з водних лиж та вейкбордингу - вивчали статuti, нормативні документи, положення, перспективні програми розвитку виду спорту для визначення тенденцій, характерних розвитку вейкбордингу в Європі; систематизація дозволила переглянути значний масив інформації, виявити та усунути непогодженості, протиріччя, зробити інформацію зручнішою для користування, полегшила пошук необхідного матеріалу для дослідження; узагальнення даних дозволило визначити загальні положення, що ґрунтуються на порівнянні окремих предметів, фактів, явищ і виявленні їх спільних рис.

Результати досліджень. Розглянемо на прикладах окремих країн особливості розвитку вейкбордингу та перспективні напрямки реалізації національних федерацій щодо створення умов для занять цим видом спорту.

Розвитком вейкбордингом у Німеччині опікується Німецька асоціація з водних лиж та вейкбордингу (DWWV - Der Deutsche Wasserski- und Wakeboard Verband). Вона виступає головною організацією всіх клубів з водних лиж та вейкбордингу в Німеччині, що визнана Німецькою конфедерацією олімпійських видів спорту (DOSB - Deutschen Olympischen Sportbund). Асоціація здійснює свою діяльність на громадських засадах і має спортивну дирекцію/офіс. Співпрацює з Міжнародною федерацією з воднолижного спорту та вейкбордингу (IWWF). Німецька асоціація з водних лиж та вейкбордингу має п'ять спортивних відділів, що фінансуються Федеральним міністерством: катання босоніж; парні, стрибкові, слаломні водні лижі (катерна, канатна версії) та вейкборд (катерна, канатна версії). Крім того, існує воднолижне шоу, яке поєднує всі види спорту. Кожне відділення має власну велику команду, яка представляє Німецьку асоціацію з водних лиж та вейкбордингу на міжнародному рівні, наприклад, на чемпіонатах Європи та світу. Всі департаменти на федеральному рівні пропонують регулярні навчально-тренувальні збори у вигляді таборів, де підготовку здійснюють висококваліфіковані тренери. Крім того, кожен клуб та регіональна Асоціація підтримує своїх членів шляхом забезпечення відповідної підготовки. Кожен член Німецької асоціації з водних лиж та вейкбордингу отримує німецьку спортивну карту. Це пропонує безліч переваг та можливостей, а також новини зі світу спорту, спеціальні пропозиції для членів клубу. Кожен департамент має віце-президента, який бере на себе відповідальність за спортивні та фінансові питання, а також представляє департамент у виконавчому комітеті. Кожен керівник відділу має власну комісію, яка його підтримує [6].

Головною метою Асоціації виступає популяризація спорту вищих досягнень. Одним з її завдань є представництво водних лиж у всіх відповідних національних та міжнародних Асоціаціях. Німецька асоціація з водних лиж та вейкбордингу представляє свої дисципліни у всіх державних та офіційних установах, серед громадськості. Німецька асоціація з водних лиж та вейкбордингу створює та контролює єдині правила з воднолижного спорту на національному рівні з урахуванням міжнародних норм. З цією метою вона готує спортсменів, фахівців-тренерів, тренерів, арбітрів та водіїв катерів, які опікуються розвитком та популяризацією всіх водних дисциплін Асоціації [6].

У Німеччині змагання з вейкбордингу проводяться щорічно з різних дисциплін як на національному, так і на міжнародному рівнях. Таким чином, пропагується змагальний спорт, проте особливе місце займає й розвиток вейкбордингу як популярного рекреаційного виду спорту, де головною метою є ознайомлення молоді зі змагальними дисциплінами вейкбордингу, особливо на клубному рівні. До вейкбордингу включено 2 дисципліни: вейкбординг та вейкскейтинг, в яких проводяться змагання як за катером, так і на канатній дорозі. Також проводяться змагання з таких дисциплін як воднолижний спорт, стрибки та слалом, з лижами чи без них (босоніж).

Особливе місце в розвитку водних дисциплін Асоціації займає збереження довкілля: збереження та використання існуючих водойм для катання на водних лижах та вейкборді, охорону води, довкілля та підтримка ландшафту. Спортивною та соціальною проблемою Німецької асоціації з водних лиж та вейкбордингу можна зазначити залучення дітей та молоді до занять водними лижами та вейкбордингом, просування їх як змагальних видів спорту. Це потребує й фінансової підтримки різних організацій, наприклад, фінансування з боку самої Асоціації (DWWV) та Фонду Йохена Менцеля. DWWF підтримує і напрямок роботи з різними верствами населення, популяризацію серед них водних лиж та вейкбордингу. Асоціація здійснює набір людей різного віку, зацікавлених у водних видах спорту, дозволі, для організованих клубом занять водними лижами та вейкбордингом [6].

Серед проблем, які є характерними для розвитку та популяризації водних лиж та вейкбордингу в Німеччині можна виділити наступні:

— DWWV є однією з найменших асоціацій Німецької конфедерації з олімпійських видів спорту у Німеччині;

— неолімпійські види спорту, до яких включені дисципліни з водних лиж та вейкбордингу, мають набагато меншу підтримку з проведення змагань у порівнянні зі спортивними дисциплінами та видами спорту олімпійських асоціацій;

— заняття водними лижами та вейкбордингом потребує значних фінансових витрат (канатна дорога, катери, облаштування водойм, участь у національних змаганнях і міжнародних чемпіонатах тощо).

Діяльність Німецької асоціації з водних лиж та вейкбордингу спрямована в умовах сучасного розвитку спорту на створення умов для продовження та розширення успішних дисциплін з водних лиж та вейкбордингу в довгостроковій перспективі. Одним з напрямків такої

діяльності є робота з Асоціаціями на федеральному та міжнародному рівнях, залучення до роботи з DWWV, до розвитку водних дисциплін кабельних операторів, фізичних осіб та інших спонсорів. Це може бути здійснено шляхом залучення нових членів до Асоціації, громадських кампаній та цілеспрямованої роботи зі зв'язками з громадськістю. Для розширення можливостей фінансування водних лиж та вейкбордингу DWWV розробляє та пропонує проекти з навчання, подальшої освіти тренерів та інструкторів, роботи з громадськістю.

У Великобританії розвитком вейкбордингу опікується Британська федерація з воднолижного спорту та вейкбордингу (British Water Ski & Wakeboard Federation), яка є органом управління спортом та членською організацією, що самофінансується для свого подальшого розвитку.

Британська федерація з воднолижного спорту та вейкбордингу виступає як некомерційна організація, що отримує прибуток і вкладає його в розвиток та захист спорту у Великобританії у спортсменів від початкового до вищого рівня. До організації входить різноманітна мережа з приблизно 150 унікальними закладами, що складаються з афілійованих клубів, кабельних майданчиків, комерційних лижних центрів та центрів багатофункціонального спорту. Федерація підтримує інтереси воднолижників та вейкбордистів: вирішує всі питання від їх імені, розвиває та здійснює матеріально-технічну підтримку водно-технічних дисциплін [7].

Більшість клубів у Великій Британії є добровільними. Клубів налічується близько 75, до їх складу входить до 7000 членів. Вейкбординг популяризується як захоплюючий динамічний вид спорту, який дозволяє розвиватися дітям та молоді, отримувати необхідні навички та розвивати такі фізичні якості як координаційні здібності, силу, витривалість тощо. У Великій Британії вейкбординг розглядається як сучасний молодіжний та традиційний шкільний, студентський вид спорту [7].

Організація визнана урядом Великобританії як національний орган управління та як партнер фінансується компанією Sport England, залучаючи доходи від продажу лотерей та інших потоків фінансування. Організація має позитивний досвід роботи щодо отримання державних інвестицій.

Британська федерація з воднолижного спорту та вейкбордингу є членом Міжнародної федерації з воднолижного спорту та вейкбордингу (IWWF). Великобританія є провідною країною з підготовки топ-спортсменів з водних лиж та вейкбордингу [7].

Необхідно зазначити, що представники Британської федерації з воднолижного спорту та вейкбордингу входять до комітетів Міжнародної федерації з воднолижного спорту та вейкбордингу, а також комітетів Європейської та Африканської федерацій. Це дозволяє розвивати вейкбординг на міжнародному рівні. Британська федерація з воднолижного спорту та вейкбордингу входить як член до Альянсу спорту та відпочинку, який є спільною організацією національних органів управління, представницьких органів спорту й відпочинку у Великобританії та представляє понад 300 організацій-членів. Її робота включає широкий спектр заходів, починаючи від

популяризації спорту та відпочинку до надання можливостей для тренування та роботи [7].

В Ірландії розвитком воднолижного спорту та вейкбордингу опікується Ірландська федерація з воднолижного спорту та вейкбордингу (Irish Waterski and Wakeboard Federation), місія якої полягає у просуванні, підтримці та розширенні буксирувальних водних видів спорту на острові Ірландія та підтримці спортсменів у змаганнях на національному та міжнародному рівнях [10].

До Федерації входять афілійовані клуби, в яких працюють волонтери й готують тренерів початкового, середнього та вищого рівнів. В Ірландії федерація розвиває водні види спорту, що буксируються, включаючи стрибкові, слаломні водні лижі, катання босоніж, вейкскейтинг, вейксерфінг, катання на колінах та інші похідні буксируваних водних видів спорту.

Ірландська федерація з воднолижного спорту та вейкбордингу співпрацює з Міжнародною федерацією з воднолижного спорту та вейкбордингу (IWWF) [9].

В Італії вейкбординг та інші водні технічні дисципліни популяризує та розвиває Італійська федерація з воднолижного спорту та вейкбордингу (Italian Water Ski and Wakeboarding Federation) [11]. Італійська федерація з воднолижного спорту та вейкбордингу співпрацює з Міжнародною федерацією з воднолижного спорту та вейкбордингу (IWWF) і належить до регіону Європи та Африки (E&A). Італійську федерацію з воднолижного спорту та вейкбордингу очолює підприємець Luciano Serafica, який управляє організацією разом з 10 радниками. До Федерації входять 4 комісії та федеральний апарат [8].

Французька федерація з водних лиж та вейкбордингу (FFSNW) просуває та розвиває воднолижний спорт, вейкбординг та суміжні дисципліни у Франції. Федерація забезпечує навчання тренерів, видає ліцензії та державні сертифікати відповідно до вимог Міжнародної федерації IWWF, координує та підтримує клуби з воднолижного спорту, вейкбордингу та суміжних дисциплін, організовує спортивні змагання різного рівня. Діяльність Федерації ґрунтується на дотриманні положень Спортивної хартії, затвердженої Французьким національним олімпійським та спортивним комітетами [13].

Французькою федерацією з водних лиж та вейкбордингу затверджено федеральний спортивний проєкт на 2017-2024 роки, що визначає напрямки розвитку Федерації та дозволяє лігам, комітетам відомств та клубам на місцях динамічно розвиватися, а також покращувати якість своїх послуг, застосовуючи загальний підхід для ефективної діяльності Федерації та дисциплін, які вона координує.

Французька федерація з водних лиж та вейкбордингу (FFSNW), визнана державною службою, є офіційним органом представництва, нагляду, просування та розвитку водних лиж, вейкбордингу та асоційованих дисциплін у Франції за делегуванням Міністерства спорту. FFSNW здійснює відбір та підготовку французьких команд до міжнародних змагань (світові ігри,

чемпіонати світу, чемпіонати Європи тощо), організовує численні заходи щороку [13].

У Польщі вейкбординг розвиває Асоціація з катерних підвидів та воднолижного спорту Польщі (Polish Motorboat and Water Ski Association), діяльність якої спрямована на чотири дисципліни: моторний човен; водні лижі; вейкбординг та вейкскейтинг; гідроцикли.

Асоціація є членом Міжнародного союзу водних мотоциклів (Union Internationale Motonautique), Міжнародної федерації з воднолижного спорту та вейкбордингу - IWWF, Польського олімпійського комітету (PKOl), Польського неолімпійського комітету (PKSN) та Польської палати морської промисловості та водних видів спорту (POLBOAT) [8].

Асоціація також уповноважена польським урядом щодо здійснення сертифікації компетентності керманича чи шкіпера моторного човна та ліцензії на буксирування воднолижників та інших плавучих об'єктів або планерних літаків на моторні човни. Крім того, Асоціація з катерних підвидів та воднолижного спорту Польщі є органом реєстрації моторних човнів на території Польщі, вона також здійснює технічний нагляд за моторними суднами [8].

Дискусія. В Європі вейкбординг як сучасний водний екстремально-технічний вид спорту розвивається в багатьох країнах. У першу чергу це стосується країн, які мають потужну розгалужену спортивну базу, природні парки з водоймами, підтримку уряду, міжнародних і національних спортивних організацій. Розвиток вейкбордингу у країнах Європи здійснюється федераціями, що розвивають такі водні технічні дисципліни як водні лижі, вейкбординг і вейкскейтинг, гонки на гідроциклах та водних мотоциклах тощо [12, 14]. Для країн притаманний розвиток вейкбордингу як неолімпійського виду спорту зі своєю системою підготовки та змагань, розвиток масового вейкбордингу як рекреаційного виду оздоровчої діяльності різних верств населення. Реалізація цих основних напрямів дозволяє розвивати та популяризувати вейкбординг у країнах Європи.

Висновки. Таким чином, можна визначити, що для вейкбордингу як неолімпійського, популярного серед дітей та молоді виду спорту, притаманні характерні риси розвитку та функціонування як традиційним видам спорту. В Європі склалася система управління водними технічними видами спорту, якими опікуються національні федерації відповідно до вимог і правил Міжнародної федерації з воднолижного спорту та вейкбордингу. В багатьох європейських країнах прийняті перспективні програми розвитку виду спорту, які підтримуються урядом та державними установами. Провідні країни Європи, такі як Німеччина та Італія, виступають організаторами проведення міжнародних змагань з вейкбордингу, у вищезазначених країнах чітко сформована система відбору та підготовки національних збірних команд всіх рівнів, що сприяє динамічному зростанню популярності та охоплення різних верств населення.

Перспективами подальших досліджень є дослідження особливостей організації та управління міжнародних організацій з воднолижного спорту та вейкбордингу.

Конфлікт інтересів. Відсутній будь-який конфлікт інтересів.

Список літературних джерел

References

1. Дутчак М, Шинкарук О, Лавренчук М. Розвиток гольфу в Україні: проблеми та перспективи. *Physical education, sports and health culture in modern society*. Lutsk. 2019. № 1(37). 3-13.
2. Мічуда Ю. Особливості наукового аналізу сучасного ринку у сфері фізичної культури і спорту // *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. – 2001. – № 4. – С.82-86.
3. Мічуда Ю. Професійний спорт як різновид підприємницької діяльності // *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. – 2005. – № 1. – С. 30-35.
4. Шинкарук О, Пономаренко А. Вейкбординг: особливості та розвиток як екстремального виду спорту в Україні // *Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XIII Міжнародної конференції молодих вчених, 16 травня 2020 року [Електронний ресурс]*. К., 2020; 116-7
5. Шинкарук О, Пономаренко А. Управління буксирувальними водними видами спорту та вейкбордингом як екстремальним видом спорту в світі. Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії: *Матеріали III Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю (Київ, 8 квітня 2020р.) / ред. О.А. Шинкарук. К.: НУФВСУ, 2020: 39-40*
6. [Інтернет] Доступно: <https://www.dwwv.de/verband>.
7. [Інтернет] Доступно: <https://www.bwsw.org.uk/membership>
8. [Інтернет] Доступно: <https://www.facebook.com/fiswsocial/>
9. [Інтернет] Доступно: <https://www.facebook.com/IRISHwwf/>
10. [Інтернет] Доступно: <https://www.irishwwf.ie/iwwf/home>
11. [[Інтернет] Доступно: Italian Water Ski and Wakeboarding Federation <http://www.scinautico.com/home/la-federazione.html>
12. [Інтернет] Доступно: <http://www.wakespot.com.ua/wiki/istoriia-zarozhdeniia-i-razvitiia-veikbordinga/>

1. Dutchak M, Shynkaruk O, Lavrenchuk M. Rozvytok hol'fu v Ukraini: problemy ta perspektyvy. *Physical education, sports and health culture in modern society*. Lutsk. 2019 (1/37): 3-13.
2. Michuda Yu. Osoblyvosti naukovoho analizu suchasnoho rynku u sferi fizychnoy kul'tury i sportu. *Teoriya i metodyka fizychnoho vykhovannya i sportu*. 2001 (4): 82-6.
3. Michuda Yu. Profesiynny sport yak riznovyd pidpryyemnyts'koyi diyal'nosti // *Teoriya i metodyka fizychnoho vykhovannya i sportu*. 2005 (1): 30-5.
4. Shynkaruk O, Ponomarenko A. Veykbordynh: osoblyvosti ta rozvytok yak ekstremal'noho vydu sportu v Ukraini. *Molod' ta olimpiys'kyu rukh: Zbiryk tez dopovidey XIII Mizhnarodnoyi konferentsiyi molodykh vchenykh, 16 travnya 2020 roku [Elektronnyy resurs]*. K., 2020; 116-7
5. Shynkaruk O, Ponomarenko A. Upravlinnya buksyruval'nymy vodnymy vydamy sportu ta veykbordynhom yak ekstremal'nym vydom sportu v sviti. *Innovatsiyini ta informatsiyini tekhnolohiyi u fizychniy kul'turi, sporti, fizychniy terapiyi ta erhoterapiyi: Materialy III Vseukrayins'koyi elektronnoyi nauково-praktychnoyi konferentsiyi z mizhnarodnoyu uchastyu (Kyiv, 8 kvitnya 2020r.) / red. O.A. Shynkaruk. K.: NUFVVSU, 2020: 39-40*
6. [Internet] Available from: <https://www.dwwv.de/verband>.
7. [Internet] Available from: <https://www.bwsw.org.uk/membership>
8. [Internet] Available from: <https://www.facebook.com/fiswsocial/>
9. [Internet] Available from: <https://www.facebook.com/IRISHwwf/>
10. [Internet] Available from: <https://www.irishwwf.ie/iwwf/home>
11. [Internet] Available from: Italian Water Ski and Wakeboarding Federation <http://www.scinautico.com/home/la-federazione.html>
12. [Internet] Available from: <http://www.wakespot.com.ua/wiki/istoriia-zarozhdeniia-i-razvitiia-veikbordinga/>

13. [Інтернет] Доступно: 13. [Internet] Available from:
<https://www.ffsnw.fr/ffsnw/missions-et-projet-sportif-federal/> <https://www.ffsnw.fr/ffsnw/missions-et-projet-sportif-federal/>

14. [Інтернет] Доступно: 14. [Internet] Available from:
<http://www.uwsf.com.ua/> <http://www.uwsf.com.ua/>

DOI: 10.31652/2071-5285-2021-11(30)-232-240

Відомості про авторів:

Шинкарук О.; orcid.org/0000-0002-1164-9054; shi-oksana@ukr.net; Національний університет фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури, 1, м. Київ-150, 03150, Україна.

Пономаренко А.; orcid.org/0000-0001-6660-6660; nastenaponomarenko21@gmail.com; Національний університет фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури, 1, м. Київ-150, 03150, Україна.